

Sygn. akt V U 898/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Danuta Szykut

Protokolant: st.sekr.sądowy Sylwia Pławiuk

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2013 r. w Słupsku na rozprawie

sprawy z odwołania **R. Ś.**

od decyzji z dnia 30/11/2009 r. znak: (...)

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.**

o rentę w związku z wypadkiem przy pracy

I zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu R. Ś. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 18.03.2008r. na stałe poczynając od dnia 11 września 2009 roku,

II nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do świadczenia,

III zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz ubezpieczonego R. Ś. kwotę 270,00zł (dwieście siedemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu

UZASADNIENIE

Ubezpieczony R. Ś. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 30 listopada 2009 roku, znak (...), odmawiającej mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy, opisując w uzasadnieniu aktualny stan zdrowia oraz sytuację zawodową.

Pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wniósł o oddalenie odwołania podnosząc, że zaskarżona decyzja wydana została w oparciu o orzeczenie Lekarza Orzecznika oraz orzeczenie Komisji Lekarskiej, w których nie stwierdza się u ubezpieczonego niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Wyrokiem z dnia 11 stycznia 2011 roku w sprawie VU 1197/09 Sąd Okręgowy w Słupsku oddalił odwołanie.

W uzasadnieniu Sąd powołał się na opinie biegłych lekarzy sądowych, którzy rozpoznali u ubezpieczonego schorzenie ortopedyczne nie powodujące niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Od powyższego rozstrzygnięcia apelację wywiódł ubezpieczony, domagając się ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego oraz zamiany wyroku w całości i przyznania prawa do renty w związku z wypadkiem przy pracy.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku podzielił stanowisko apelującego, zgodnie z którym, dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy nieodzowne jest ustalenie czy wypadek przy pracy jakiemu uległ ubezpieczony pozbawił ubezpieczonego możliwości wykonywania pracy na dotychczasowym stanowisku(uwzględniając najwyższe kwalifikacje).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy winien dokonać ustaleń faktycznych w zakresie przebiegu kariery zawodowej ubezpieczonego z uwzględnieniem długości okresów zatrudnienia na danych stanowiskach oraz czynności jakie wykonywał na stanowisku ślusarza mechanika oraz wziąć pod uwagę orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z dnia 30 listopada 2009 roku.

Sąd Okręgowy po ponownym rozpoznaniu sprawy ustalił, co następuje:

W dniu 18 marca 2008 roku ubezpieczony R. Ś., ur. (...) uległ wypadkowi przy pracy-doznał urazu ręki prawej, ran szarpanych palców I i II, ze złamaniem paliczka podstawowego i środkowego palca II.

Ubezpieczony z zawodu jest ślusarzem-mechanikiem, pracuje nadal w zakładzie pracy chronionej.

Ubezpieczony ukończył (...) Szkołę Zawodową w zawodzie ślusarz –mechanik oraz kurs palacza, w okresie od sierpnia 1974 roku do kwietnia 1990 roku pracował w Gminnej Spółdzielni w P. na stanowisku konserwatora urządzeń produkcyjnych w tym linii produkcyjnych w rozlewni wód, linii piekarniczych, urządzeń w masarni, od 1 sierpnia 1990 roku do 31 lipca 1999 roku w Spółdzielni Pracy (...) na warsztacie jako mechanik, zajmując się naprawą maszyn w całej winiarni. Od 1999 roku do 2000 roku pozostawał w zatrudnieniu w firmie (...) gdzie pracował przy naprawie pomp i agregatów, od października 2000 roku do kwietnia 2002 roku pracował w Zakładzie Produkcji (...) jako palacz CO. Od maja 2003 roku do lipca 2004 roku był zatrudniony w (...) na stanowisku kierowcy przez 2 tygodnie, następnie robotnika pomocniczego w przemyśle drzewnym. Do obowiązków ubezpieczonego należała obsługa urządzeń produkcyjnych. Od października 2004 do maja 2005 pracował w Zakładzie (...) w M. na stanowisku palacza. R. Ś. od roku 2005 do 2006 roku oraz od 1 czerwca 2006 roku do dnia wypadku 18 marca 2008 roku był zatrudniony w (...) Spółka z o. o w K. Oddział M., na stanowisku ślusarza i ślusarza brygadzysty.

Dowód: świadectwo ukończenia zasadniczej szkoły zawodowej k.174 akta sprawy, świadectwa pracy K.7, 11, 13,17, 21, 25, 29 w aktach ZUS

R. Ś. orzeczeniem (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności zaliczony został do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, ze wskazaniem do zatrudnienia w warunkach chronionych. Symbol przyczyny niepełnosprawności określono: 05-R, tj. upośledzenie narządu ruchu.

Ubezpieczony do dnia 10 września 2009 roku był uprawniony do świadczenia rehabilitacyjnego (12 miesięcy).

W dniu 3 sierpnia 2009 roku wystąpił z wnioskiem o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Dowód: wniosek – k. 121-123 akt ZUS, orzeczenie (...) k.16 akta sprawy.

Orzeczeniem Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 8 października 2009 roku ubezpieczony nie został uznany za niezdolnego do pracy. Orzeczenie o takiej samej kwalifikacji zostało wydane przez Komisję Lekarską ZUS w dniu 16 listopada 2009 roku.

Dowód: orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS i Komisji Lekarskiej ZUS – dokumentacja lekarska ZUS.

Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 30 listopada 2009 roku, znak (...), odmówiono ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy

Dowód: decyzja ZUS - k. 139 akt sprawy.

W zakładzie pracy (...) Spółka z o.o. w K. Oddział w M. ubezpieczony pracował na stanowisku ślusarza i ślusarza brygadzysty. W firmie brak jest stanowisk pracy przystosowanych do zatrudniania osób w warunkach pracy chronionej. Oddział zajmuje się produkcją mebli ogrodowych, huśtawek, siedzeń, suszarek, desek do prasowania i innych. Ubezpieczony w zakładzie tym zajmował się ustawianiem maszyn, giętarek, przezbrojeniem maszyn, pełniąc jednocześnie funkcję brygadzysty. Maszyny były przestawiane dwa, trzy razy dziennie, a nawet podczas jednej zmiany. Zmiana ustawienia polegała na zmianie przebijaków czy ustawieniu średnicy rurki. Praca przy maszynach wymaga sprawności obu rąk, ponieważ należy chwycić różne rolki, śrubki, elementy metalowe. Niektóre elementy na prasie są ciężkie i trudne do uchwycenia. Często są to ciężkie elementy, które należy podnieść na wysokość oczu, dokładnie przyłożyć i dokręcić. Ze względu na niesprawność ręki, ubezpieczony nie mógłby obsługiwać niektórych maszyn, miałby problem z ustawieniem maszyn.

Praca mechanika wykonywana jest przy użyciu narzędzi: kluczy, śrubokrętów, nakrętek, wymaga precyzji ruchów.

Ubezpieczony będąc z wykształcenia ślusarzem, przez większość życia zawodowego pracował przy naprawie urządzeń i przy pracach mechanicznych.

Dowód: zeznania świadka J. S. –B. –k.196-198 akta sprawy, P. K. - k. 222-223 akt sprawy, zeznania świadka K. M. k.224-225 akt sprawy , zeznania ubezpieczonego-k.237 verte akt sprawy .

U ubezpieczonego występują schorzenia ortopedyczne pod postacią przebytego zmiążdżenia palca II i I ręki prawej wygojone z usztywnieniem wskaziciela w stawie międzypaliczkowym bliższym z zachowaną funkcją chwytą ręki prawej, dysfunkcją ręki prawej po wypadku w czasie pracy pod postacią ograniczenia ruchomości palców III, II i I ręki lewej, nadciśnienie tętnicze bez udokumentowanych powikłań narządowych, zespół bólowy odcinka lędźwiowo-krzyżowego w przebiegu zmian zwyrodnieniowych, złamanie żebra IX-X wypadek w pracy w 2000 r, rana szarpana nadgarstka lewego-wypadek w pracy w 2007 roku, zespół bólowy odcinka L-K kręgosłupa, bez ubytków ruchowych ani nerwowych. Uraz ręki prawej czyni ubezpieczonego częściowo niezdolnym do pracy na stanowisku ślusarza – mechanika nadal po 11 września 2009 roku.

Schorzenia powyższe są następstwem przebytego w dniu 18 marca wypadku przy pracy-urazu zmiążdżeniowego ręki prawej, z upośledzeniem funkcji ręki prawej, w zakresie trwałym czynią ubezpieczonego częściowo niezdolnym do zatrudnienia na stanowisku ślusarza.

Skutki te ograniczają zdolność chwytą i ruchy precyzyjne u osoby praworęcznej, wykonującej prace manualne zgodnie z posiadanym wykształceniem , m.in. na stanowisku ślusarza –mechanika, a niepełnosprawność ta ogranicza istotnie używanie niezbędnych w tej pracy narzędzi precyzyjnych i spełnianie pełnego zakresu czynności w ich obsłudze. Orzeczony ubytek mieści się w 15% trwałym uszczerbku na zdrowiu . Ubezpieczony może wykonywać prace kompletatora narzędzi, magazyniera , konserwatora, gospodarza domu, lub inne prace pomocnicze, fizyczne. Ubezpieczony jest niezdolny do prac precyzyjnych będących nieodłącznymi częściami czynności ślusarskich. Czynność chwytą ręki jest upośledzona, siła mięśniowa ręki osłabiona , porównywalna do siły ręki niedominującej . Usztywniony palec II gi , brak opozycji pomiędzy kciukiem a wskazicielem dyskwalifikuje ubezpieczonego od prac warsztatowych. Wadliwy sposób trzymania narzędzi oraz osłabienie siły mięśniowej grozi powtórny wypadkiem. Usztywnienie palca wskazującego oraz przykurcze stawów pozostałych palców ręki prawej –dominującej przy zaburzonej funkcji opozycji kciuka, w stosunku do palca drugiego, dyskwalifikują ubezpieczonego od prac warsztatowych.

Dowód: akta osobowe ubezpieczonego, , opinia sądowo – lekarska z dnia 21 lutego 2013 roku - k. 308-309 akt sprawy, opinia sądowo – lekarska z dnia 16 stycznia 2013 roku - k. 302-305 akt sprawy

Sąd Okręgowy po ponownym rozpoznaniu sprawy zważył, co następuje:

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję odmawiającą ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy oparł się na przepisach ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst z. U. z 2009 roku, nr 167, poz. 1322 ze zm.).

W ocenie Sądu w sprawie nie było sporne, iż ubezpieczony uległ wypadkowi przy pracy w rozumieniu art. 3 powołanej ustawy wypadkowej. Sporne było, czy w związku z wypadkiem jest niezdolny do pracy zarobkowej albowiem stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 6 w/w ustawy z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej przysługuje „renta z tytułu niezdolności do pracy” - dla ubezpieczonego, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. W myśl art. 17 ust. 1 w/w ustawy przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej i dodatku do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej z tytułu ubezpieczenia wypadkowego, do ustalenia wysokości tych świadczeń oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Definicję niezdolności zawiera przepis art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), który stanowi, że niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (art. 12 ust. 2 i 3 w/w ustawy).

Przy ocenie stopnia i trwałości niezdolności do pracy oraz rokowania, co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, a także możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 w/w ustawy).

Dokonując zaś oceny przewidywanego okresu niezdolności do pracy zarobkowej bierze się pod uwagę przesłanki wynikające z treści § 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie orzekania o niezdolności do pracy (Dz. U. nr 273, poz. 2711), czyli charakter i stopień naruszenia sprawności organizmu oraz rokowania odzyskania zdolności do pracy. Treść powołanych przepisów obliguje do tego, aby niezdolność do pracy rozpatrywać indywidualnie w odniesieniu do konkretnej osoby, przy uwzględnieniu jej stanów chorobowych, wieku, kwalifikacji.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego częściowa niezdolność do pracy polega na utracie w znacznym stopniu zdolności do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Doniosłe znaczenie w konstrukcji częściowej niezdolności do pracy (której definicję zawiera art. 12 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) ma podkreślenie, że chodzi o ocenę zachowania zdolności do wykonywania nie jakiegokolwiek pracy, lecz pracy „zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji”. Ubezpieczony może być uznany za częściowo niezdolnego do pracy, gdy zachował zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy (na przykład pracy wymagającej niższych albo niewymagającej w ogóle jakichkolwiek kwalifikacji), lecz jednocześnie utracił w znacznym stopniu zdolność do pracy, do której posiada kwalifikacje. Wyjaśnienie treści pojęcia „pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji” wymaga uwzględnienia zarówno kwalifikacji formalnych (czyli zakresu i rodzaju przygotowania zawodowego udokumentowanego świadectwami, dyplomami, zaświadczeniami), jak i kwalifikacji rzeczywistych (czyli wiedzy i

umiejętności faktycznych, wynikających ze zdobytego doświadczenia zawodowego). Przy ocenie niezdolności do pracy dla celów rentowych bardziej istotne są kwalifikacje rzeczywiste, gdyż ocena ta sprowadza się do stwierdzenia, w jakim stopniu wiedza i umiejętności, którymi dysponuje ubezpieczony, mogą być wykorzystane przez niego w pracy pomimo zaistniałych ograniczeń sprawności organizmu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2006 r. I UK 103/06, OSNP 2007/17-18/261).

O niezdolności do pracy spowodowanej chorobą zawodową lub chorobą związaną z wypadkiem przy pracy decyduje wpływ skutków tej choroby na zdolność do wykonywania pracy dotychczasowej oraz uzależniona od stanu ogólnego związanego z wiekiem lub brakiem predyspozycji psychofizycznych możliwość wykonywania innej pracy w ramach posiadanych kwalifikacji lub po przekwalifikowaniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2001 r., II UKN 521/00, OSNP 2003, nr 10, poz. 260). O częściowej niezdolności do pracy nie decyduje sam fakt występowania schorzeń, lecz ocena, czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2000 r., II UKN 113/00, OSNAPiUS 2002 nr 14, poz. 343).

W wyroku z dnia 24 sierpnia 2010 r. (I UK 64/10, Lex nr 653663) Sąd Najwyższy wskazał, że przy ocenie niezdolności do pracy w myśl art. 12 ustawy emerytalnej o tej niezdolności nie przesądza wyłącznie ocena medyczna stwierdzająca występowanie określonych jednostek chorobowych i ich wpływ na funkcjonowanie organizmu człowieka, tylko decydujące znaczenie ma ocena prawna dokonana w oparciu o okoliczności natury medycznej i okoliczności innej natury, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. Tym samym składająca się z powyższych elementów ocena stanowiąca subsumcję stanu faktycznego do norm prawnych, należąca do wyłącznej kompetencji sądu, pozwala uznać osobę za niezdolną w świetle powołanej wyżej ustawy i pozwala określić stopień tej niezdolności. Samo naruszenie sprawności organizmu ustalone na podstawie wiadomości specjalnych przez biegłych sądowych nie daje możliwości stwierdzenia niezdolności do pracy.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 11 grudnia 2002 r., III AUa 3429/01, Pr.Pracy 2004/9/46 wskazał, że odmowa przywrócenia renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy powstałej w czasie służby jest uzasadniona jedynie wtedy, gdyby zainteresowany zdobył kwalifikacje do pracy równorzędnej z dotychczasową, zapewniającą takie samo źródło utrzymania.

Osobą częściowo niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118) jest np. nauczyciel, który w wyniku choroby zawodowej ma w istotny sposób ograniczoną zdolność do pracy, natomiast może wykonywać zatrudnienie niżej kwalifikowane, o niższych zarobkach (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2000 r., II UKN 59/00, LEX nr 46927).

Ocena częściowej niezdolności do pracy w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy wymaga z reguły wiadomości specjalnych (opinii biegłego z zakresu medycyny). Natomiast ostateczna ocena, czy ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy musi uwzględniać także inne elementy, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 13 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Ocena ta ma charakter prawny i może jej dokonać wyłącznie sąd, a nie biegły (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2008 r., I UK 356/07, OSNP 2009 nr 17-18, poz. 238).

Sąd Okręgowy po ponownym rozpoznaniu sprawy przeprowadził postępowanie dowodowe z uwzględnieniem przebiegu kariery zawodowej ubezpieczonego i uwzględnieniem długości okresów zatrudnienia na danych

stanowiskach oraz czynności jakie wykonywał na stanowisku ślusarza mechanika, a także wziął pod uwagę orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z dnia 30 listopada 2009 roku, dopuszczając dowód z opinii biegłego lekarza sądowego ortopedy, medycyny pracy, jako odpowiednich ze względu na schorzenia ubezpieczonego. Sąd Okręgowy analizował niniejszą sprawę pod kątem, czy wykonywanie przez ubezpieczonego pracy na stanowisku ślusarza - mechanika stanowiło jego najwyższe kwalifikacje. Ustalił w tym zakresie, że R. Ś. posiada wyuczony zawód ślusarz mechanik i w tym zawodzie pracował. Pracował też jako pomoc w gospodarstwie rolnym, konserwator, pracownik dozoru oczyszczalni ścieków, palacz CO, kierowca, ale te inne prace wykonywał w krótkich okresach czasu aby mieć źródło utrzymania, a jednocześnie poszukiwał pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji i taką pracę wysoko kwalifikowaną wykonywał do dnia wypadku przy pracy.

W przeprowadzonej w sprawie z opiniami z dnia 16 stycznia 2013 roku (k.302 as) i 21 lutego 2013 roku (k.308-309 as) biegli dr W. Ż. oraz medycyny pracy B. J. wyjaśnili, że skutki wypadku przy pracy, którego doznał ubezpieczony w dniu 18 marca 2009 roku ograniczają zdolność chwytą i ruchy precyzyjne u osoby praworęcznej, wykonującej prace manualne zgodnie z posiadanym wykształceniem, m.in. na stanowisku ślusarza–mechanika, a niepełnosprawność ta ogranicza istotnie używanie niezbędnych w tej pracy narzędzi precyzyjnych i spełnianie pełnego zakresu czynności w ich obsłudze. Tym samym ubezpieczony jest niezdolny do prac precyzyjnych będących nieodłącznymi częściami czynności ślusarskich. Biegły podkreślił, że czynność chwytą ręki jest upośledzona, siła mięśniowa ręki osłabiona, porównywalna do siły ręki niedominującej, a wadliwy sposób trzymania narzędzi oraz osłabienie siły mięśniowej grozi powtórny wypadkiem.

Z opinii biegłych wynika, że ubezpieczony zachował zdolność do pracy w charakterze kompletatora narzędzi, magazyniera, konserwatora, gospodarza domu lub innych lecz tym samym zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do przyjęcia, że występujące u R. Ś. schorzenia uniemożliwiają mu wykonywanie pracy zgodnej z posiadanym wykształceniem, kwalifikacjami oraz umiejętnościami nabytymi w dotychczasowej drodze zawodowej. W ocenie Sądu ubezpieczony jako osoba 57 letnia, która przepracowała znaczną część życia zawodowego jako pracownik fizyczny – ślusarz, mechanik utracił częściowo zdolność do wykonywania pracy z maszynami w ruchu, przy konserwacji i naprawie tych urządzeń. W obrębie kwalifikacji ubezpieczonego zdecydowanie nie mieszczą się proste prace fizyczne, będąc zdecydowanie ich zanizaniem, albowiem posiada on wyuczony zawód ślusarza, a jego doświadczenie zawodowe zasadniczo skoncentrowane było wokół takiej pracy. Powtórzenia wymaga, że sens wyodrębnienia konstrukcji częściowej niezdolności do pracy można upatrywać m.in. w zapobieganiu sytuacjom, w których ubezpieczeni o wyższych kwalifikacjach po utracie zdolności do ich zarobkowego wykorzystania zmuszeni byłiby podjąć pracę niższej kwalifikowaną, wobec braku środków do życia (tak I. Jędrasik - Jankowska, Ubezpieczenie społeczne..., t. 2, s. 45-46). Sąd nie dał wiary opiniom biegłych: K. S.i Z. K., ponieważ nie uwzględniają one możliwości świadczenia pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji (prac dotychczas wykonywanych) przy uwzględnieniu, że przez znaczną część działalności zawodowej ubezpieczony wykonywał prace ślusarskie i mechanika.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 kwietnia 2005 r. II CK 572/04 wskazał, że specyfika oceny dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Odwołanie się przez Sąd do tych kryteriów oceny stanowi więc wystarczające i należyte uzasadnienia przyczyn uznania opinii biegłego za nieprzekonującą.

Sąd uznał opinię biegłego lekarza ortopedy dr W. Ż. oraz medycyny pracy B. J. za wiarygodny dowód w sprawie i w pełni podzielił ustalenia oraz wynikające z niej wnioski. Opinie ocenił jako rzetelne, fachowe i obiektywne. Zostały bowiem sporządzone przez lekarzy o specjalizacji odpowiadającej schorzeniom zdiagnozowanym u wnioskodawcy – dotyczy ortopedy i posiadających bogatą wiedzę medyczną oraz znaczne doświadczenie zawodowe. Opinie tych biegłych zawierają kompleksową i wyczerpującą ocenę stanu zdrowia wnioskodawcy i uwzględniają wpływ rozpoznanego u niego schorzenia na zdolność do pracy, jednocześnie zawierają przekonujące uzasadnienie w zakresie rozpoznanych schorzeń oraz przyczyn, dla których wnioskodawca powinien być uznany za niezdolnego do pracy. Zdaniem Sądu, opinia w/w biegłych w rozpoznawanej sprawie, została wydana na podstawie właściwych przesłanek (badań lekarskich, zaświadczeń o stanie zdrowia i przebytych leczeniach). Zważyć należy, że opinia biegłego ma na celu

ułatwienie sądowi rozeznanie i zrozumienie dziedziny (rozstrzyganej kwestii) wymagającej wiadomości specjalnych. W tym znaczeniu biegły jest pomocnikiem sądu, jednakże prezentuje własne stanowisko w kwestii, którą sąd rozstrzyga. Biegły zachowuje niezawisłość co do merytorycznej treści opinii, co zapewnia prawidłową rolę tej opinii w postępowaniu sądowym (orz. Sądu Najwyższego z 7 stycznia 1997 r., I CKN 44/96, niepubl.). Według wyroku Sądu Najwyższego z 14 marca 2007 r., III UK 130/06, LexPolonica nr 1871267 (OSNP 2008, nr 7-8, poz. 113) opinia biegłych dostarcza sądowi wiedzy specjalistycznej koniecznej do dokonania oceny stanu zdrowia osoby ubiegającej się o świadczenie rentowe.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że sposób motywowania oraz stopień stanowczości wniosków wyrażonych w opinii biegłych jest jednym z podstawowych kryteriów oceny dokonywanej przez sąd, niezależnie od kryteriów zgodności z zasadami wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego oraz podstaw teoretycznych opinii. (tak postanowienie SN 2000.11.27. I CKN 1170/98 OSNC 2001 nr 4 poz. 84) Niewątpliwie w niniejszej sprawie opinie biegłych: ortopedy W. Ż. i medycyny pracy B. J. są stanowcze i zdecydowane.

W ocenie Sądu Okręgowego przy ocenie niezdolności do pracy dla celów rentowych uwzględniać należy płaszczyznę kwalifikacji rzeczywistych, gdyż istota problemu sprowadza się do stwierdzenia, w jakim stopniu wiedzę i umiejętności, którymi dysponuje dana osoba, można wykorzystać w pracy mimo zaistniałych ograniczeń sprawności organizmu. W rzeczywistości przy ocenie częściowej niezdolności będzie chodziło przede wszystkim o ustalenie możliwości dalszego wykonywania dotychczasowej pracy (przy uwzględnieniu jej rodzaju i charakteru), a następnie dopiero możliwości wykonywania innej pracy przy uwzględnieniu posiadanych kwalifikacji zawodowych.

W obliczu powyższego, Sąd Okręgowy nie ma najmniejszych wątpliwości w zakresie spornej przesłanki niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy ocenianej przez pryzmat kwalifikacji ubezpieczonego. Zgromadzona w sprawie dokumentacja w postaci akt osobowych oraz akt ZUS ubezpieczonego z okresu jego zatrudnienia od 1972 r. do 2006 r. nie była kwestionowana przez żadną ze stron. W połączeniu z materiałem dowodowym zebrany prowadzi do niebudzących wątpliwości wniosków, co do rzeczywistych kwalifikacji ubezpieczonego. Nie bez znaczenia pozostaje przy tym fakt, iż orzeczeniem (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności zaliczono ubezpieczonego do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Jako symbol przyczyny niepełnosprawności wskazano w orzeczeniu: 05-R tj. upośledzenie narządu ruchu. Zważyć należy, że Sąd orzekając częściową niezdolność do pracy ubezpieczonego na stałe miał na względzie, że stwierdzony stopień nasilenia schorzeń, wraz z ich etiologią i brakiem pozytywnego rokowania, na trwale wyklucza osiągnięcie dyspozycyjności pożądaney przy wykonywaniu wymienionych wyżej prac, stanowiąc wyraźne przeciwwskazanie do wykonywania przez ubezpieczonego zawodu, czyli pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, że ubezpieczony jest osobą częściowo niezdolną do pracy na stałe w rozumieniu art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 13 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227) i nabył prawo do renty z mocy art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2002 roku, nr 199, poz. 1673 z późn. zm.).

W tym stanie rzeczy, uznając odwołanie ubezpieczonego za zasadne, Sąd Okręgowy z mocy art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu R. Ś. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 18 marca 2008 roku na stałe od dnia 11 września 2009 roku.

Stwierdzając, że postępowanie przed organem rentowym nie pozwoliło na poczynienie wiążących ustaleń co do charakteru schorzenia ubezpieczonego mającego wpływ na prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, Sąd na podstawie art. 118 ust. 1 lit. a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieprzyznanie prawa do świadczenia, o czym orzeczono w punkcie II sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 oraz 108 § 1 i 2 k.p.c. Tytułem zwrotu kosztów procesu Sąd zasądził od pozwanego organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 270 zł. Kwota ta obejmuje zwrot opłaty za apelację w wysokości 30 zł (dowód uiszczenia opłaty k. 132) oraz wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego za obie instancje w wysokości trzykrotnej stawki minimalnej (180 zł) za pierwszą instancję i stawkę minimalną - 60 zł za postępowanie przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku. Stawki wynagrodzenia wynikają z § 11 ust. 2 oraz § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349 ze zm.). O zwrocie kosztów Sąd orzekł w pkt III sentencji wyroku.